

Jeugdgezondheidszorg tijdens en na de zomer

Stand van zaken (15 juli 2020)

Momenteel is de situatie rondom Covid-19 stabiel. Maar blijf rekening houden met de mogelijkheid dat je een besmette volwassene ontmoet tijdens je werk en dat corona mogelijk na de zomer weer oplaait en maatregelen tijdelijk of regionaal aangescherpt kunnen worden. Daarom blijft het van belang om het landelijke JGZ-advies, gebaseerd op het regeringsbeleid, in de gaten houden via de NCJ website. [Volg het landelijk JGZ-beleid rond Covid-19 hier.](#) In de fase waar we ons nu bevinden, zullen we met elkaar in gesprek moeten blijven over de betekenis van de landelijk coronamaatregelen en het RIVM advies voor de JGZ praktijk en natuurlijk voor alle ouders en jeugdigen.

JGZ-beleid stap voor stap aangepast

Noodgedwongen prioritering van zorg zorgde voor minder fysieke contacten, maar ook tot een versnelde invoering van beeldbellen, digitaal vergaderen en voor intensievere samenwerking met netwerkpartners. Het regeringsbeleid volgend, wordt ook de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg aan kinderen en ouders stap voor stap verder genormaliseerd. Nieuw in de hygiëneregels is dat dat de stethoscoop vanzelfsprekend wel goed schoongemaakt moet worden na elk kind, maar dat hoeft niet meer met alcohol en er mag weer speelgoed in de wachtkamers, maar ook dat moet goed schoongemaakt na elk kind (makkelijker is om elk kind één speeltje te laten kiezen en na vertrek inleveren en niet meer gebruiken). Maar er blijven vooralsnog wel extra maatregelen van kracht. Belangrijke geldende adviezen zijn nog steeds:

1. volwassenen houden onderling 1,5 meter afstand (kinderen niet)
2. de verscherpte hygiënemaatregelen voor iedereen (schud geen handen, was je handen regelmatig met water en zeep, zit niet met je handen aan je gezicht, hoest of nies in je elleboog en gebruik papieren zakdoekjes om je neus te snuiten en gooi deze daarna weg)
3. de gezondheidscheck voorafgaand aan fysiek contact (geen fysiek contact met mensen met corona verschijnselen)
4. blijven inzetten van digitale vormen van contact (volle wachtkamers zijn onwenselijk)

Inhalen gemiste JGZ en anders werken

Hoe uitvoering van de jeugdgezondheidszorg aan kinderen en ouders er precies uit komt te zien, daarover kunnen we alleen een algemeen landelijk advies geven. Hoe dat ingevuld wordt, hangt af van van de mate waarin de JGZ-organisatie in corona tijd haar activiteiten heeft kunnen uitvoeren (dat is regionaal verschillend). Het hangt ook af van wat er past in jouw organisatie en per kind/jongere en gezin. We kunnen wel handvatten geven. Ook over het inhalen van gemiste JGZ:

- Wees flexibel en creatief! Spreek met elkaar af wat je anders gaat doen en hoe je het gaat doen, zowel met je collega's intern als met je samenwerkingspartners extern. Praat hierover met je collega's in je team om draagkracht voor oplossingen laten ontstaan.
- Het [Landelijk Professioneel Kader \(LPK\)](#) is en blijft het uitgangspunt en geeft veel ruimte om JGZ flexibel toe te passen qua frequentie, vorm en inhoud, aangepast aan de vraag of behoefte van het desbetreffende gezin. Het schema van het LPK is het landelijke gemiddelde, maar aangezien geen enkel kind gemiddeld is, pas je het schema aan voor elk kind en elk gezin. Hoe je dat kan doen is te zien in een aantal filmpjes over het LPK op de website van het NCJ. <https://www.ncj.nl/themadossiers/uitvoeringskader/landelijk-professioneel-kader/>
- Ga bij het kind, het gezin, medewerkers kinderopvang, leerkrachten van basisonderwijs, vervolgonderwijs, leerplicht of gemeente na waar behoefte aan is. Zet je vakmanschap in, sluit aan en vraag wat nu belangrijk is.

- De zorg voor kinderen in kwetsbare situaties heeft prioriteit. Vanuit de rechten van het kind dien je zicht te hebben op de gezondheid en veiligheid van kinderen en outreachend op te treden daar waar die mogelijk in gevaar komen. Denk hierbij aan: kinderen waarbij de meldcode stap 1 t/m 5 is gestart, kinderen met een ernsttaxatie score ≥ 3 , actieve M@ZL-casuïstiek, kinderen die verblijven op recreatieparken of campings. Samenwerking met kinderopvang, onderwijs, leerplicht, sociaal netwerk en gemeente is hierbij van belang.
- Alle gemiste contactmomenten inhalen is onmogelijk, maar alles helemaal overslaan kan ook niet. Zoek naar slimme creatieve tussenoplossingen om zicht te houden op de gezondheid en de veiligheid van alle kinderen. Denk bijvoorbeeld aan: het doen van dossieronderzoek om na te gaan welke kinderen sowieso al bekend zijn met verhoogd risico of om te inventariseren welke ouders/jongeren de afgelopen periode vragen gesteld hebben die aanleiding geven om je zorgen te maken. Onderhoud contact met onderwijs/kinderopvang over welke kinderen er zorgen zijn. Gebruik nieuwe werkvormen en producten zoals de Balansmeter en de Do It Yourself Van Wiechen video's en digitale opvoedondersteuning.
- Aan de hand van de verzamelde informatie maak je een afweging met welk kind, jeugdige of ouders contact wenselijk is. Overleg met de jeugdigen en/of ouders op welke termijn en in welke vorm (face-to-face, digitaal, telefonisch of groepscontact) het contact het beste kan plaatsvinden. Denk aan het gedachtengoed van shared decision making: kijk samen vanuit meerdere perspectieven naar wat voor dit kind in deze situatie en in deze context het meest gewenst is.
- Wanneer onderzoeken op school niet of beperkt mogelijk zijn, denk dan bijvoorbeeld aan: verrichten van screenings (i.p.v. volledig PGO) op locatie, observeren van de motoriek tijdens sport of gym, digitale vragenlijsten thuis in laten vullen, ouders en leerlingen de mogelijkheid geven een (beeld) OOI aan te vragen bij de jeugdarts of -verpleegkundige, (online) spreekuren aanbieden, deelname zorgteams en ziekteverzuim advisering (voor zover nog niet van toepassing),
- Informeer ouders, jongeren, leerkrachten en de gemeente waarom de werkwijze aangepast is, wat je anders gaat doen en hoe ze jullie kunnen bereiken bij vragen of zorgen.
- Het RIVM geeft richtlijnen over het inhalen van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP): <https://rijksvaccinatieprogramma.nl/21-addendum-covid-19-pandemie>

Blijf delen!

- We kunnen veel van elkaar leren. Dus zoek de verbinding, niet alleen met jezelf, je directe collega's, je klant, maar ook met collega's van andere JGZ organisaties en landelijke JGZ organisaties (zoals beroepsverenigingen AJN of V&VN of koepelorganisaties ActiZ jeugd en GGD GHOR Nederland). Wil je horen hoe andere organisaties het aanpakken of ervaringen uitwisselen, meld je dan aan voor de landelijke sessies van het NCJ, zoals het online themacafe en [via JGZ Live!](#) JGZ Live! is het online actualiteitenprogramma voor managers, staf- en beleidsmensen en professionals in de jeugdgezondheidszorg. Met wekelijks interessante gasten, actuele thema's en inspirerende gespreksonderwerpen. De boodschap van het JGZ Live is: verbind je met collega's uit andere organisaties en maak gebruik van de mogelijkheid om snel op de hoogte zijn van allerlei ontwikkelingen.
- Op 20 mei gingen JGZ'ers tijdens JGZ Live! in gesprek met Frank van Leerdam over het LPK en het inhalen van gemiste JGZ. [Bekijk de impressie](#) hiervan.
- Bekijk ook de [nieuwe serie video's over de uitvoering van het LPK](#).
- Houd regelmatig de (wijzigende) beschikbare kennis en informatie op de coronawebsite van het NCJ in de gaten: <https://www.ncj.nl/themadossiers/coronavirus/> .

- Blijf de komende periode jouw best practices, initiatieven en/of bruikbare materialen delen met het landelijk adviesteam corona JGZ via corona@ncj.nl. Ook voor vragen kun je hier terecht.

Samen komen we verder!